

Vývoj jaderných zbraní a jejich proliferace: Komparace případu Íránu a Severní Koreje

Diplomová práce

Autor práce: **Martin Marek**

Vedoucí práce: **PhDr. Vít Střítecký, M.Phil., Ph.D.**

Rok obhajoby: 2016

Abstrakt

Text pojednává o jaderné proliferaci v případě Íránu a Severní Koreje. Jsou zkoumány motivy jaderných ambicí za použití modelů Scotta D. Sagana a dalších vybraných teoretických konceptů. Postupná analýza exponovaných států z pohledu historického vývoje, národní bezpečnosti, vnitřní politiky a norem tvoří základ pro porozumění vnímání jaderných zbraní těmito státy a přístupu k nim jako k prostředku k dosažení určitých cílů. Následná komparace odhaluje podobnosti a odlišnosti zkoumaných států z pohledu motivů jaderné proliferace a ukazuje vysvětlující potenciál jednotlivých modelů v daných případech, který se různí. Snaha o zajištění národní bezpečnosti se jeví jako nejsilnější motiv v obou zkoumaných případech. Je následována vnitropolitickými vlivy, zatímco normy představují spíše doplňkový faktor. Je však znatelná rozdílná vysvětlující síla modelů v případě Íránu a Severní Koreje, zejména v souvislosti se skutečnostmi, které mohou jejich platnost nabourávat. Částečný vliv mohou mít také další faktory, např. podoba režimu nebo paralelní vývoj jiného typu zbraní hromadného ničení. Dlouhotrvající obavy z jaderných ambicí těchto dvou států se ukazují jako odůvodněné, avšak nedávné události naznačují tendenci k rozdílnému vývoji.